

עין משפט
גור מצוה

לז:

שלישה מינון פרק ששי נזיר

מגינעוץ עובדי בוכבים. וצפסחיס (דף מד: ושס) יליף מצטרף כחלז וככאן מנזר מקצר לומר מגיעולי עובדי כוכבים והקשה ה"ר יוסי איש ירושלם מה לגיעולי עובדי כוכבים שכן אין היתר (מנטרף לאיסור) ומינך דכחלוהו כלי מדין הנרין הכתוב

הגעלה אף לאותן שנזלעין מיין דלקטרו נזירי שרלל להשתמש בהן דקרא בכולוהו כלים כתיבי ואותן כלים שהמדינים בשלו בהן יין היו אסורי לנזירי ישראל דאכולס אמר רחמנא

מענירו בש"ס: **נותן מעם אפגם מותר**. כדלמרינן צפ' צתרא דע"ז (דף סז:): נצילה שאינה ראויה לגר אינה קרויה נצילה והכל הכתוב אוסר:

דלאן נותן מעם אפגם הוא ולרבנן דאמרי חידוש הוא או אפשר דלא פגמה [פורתא]. והוא ליה למימר כי היכי דפגמו מרובה שרי רחמנא אפי"ו פגם מועט נמי שרי: **אר"ע נמי דמוקי אהאי משרת דהיתר מצטרף אאיסור אימא מכאן אתה דן לכל [ובו]ו**. ואמאי קאמר לעיל חוץ מאיסורי נזיר:

שאם פסולה היא תפסל. פירוש שלמים שנגעו בחטאת אם החטאת פסולה צפיגול צנותר² אם השלמים נפסלו: **תאב"ב**. זאת נצלעה³ כחומר שבה דהיינו לזכרי כהונה ולפנים מן הקלעים וליום ולילה כדן חטאת ולספרים דגרסי כחומר שבה משמע דיש חומרא בשלמים שאינה בחטאת ותמללאס כגון שנשחטו השלמים ואלתמול דזמן השלמים עד [הלילה] ולא יותר והטעמת שנשחטה היום זמנה כל הלילה ועמה תאכל החטאת כחומר השלמים הרי גלי רחמנא בחטאת דהיתר מצטרף לאיסור דמי לא עסקינן דנצלה חצי זית שזמן צנון חצי זית שלמים שהרי להכי אינצטרין דלטעם בעיקר הא כבר ילפי' מגיעולי עובדי כוכבים כלי אסורים: [ב] ה"ג ורבנן מנכרן צצילי כו': אלס הא דמתיילא מכל אשר יעשה מגפן היין. ואע"ג דדרשינן ליה לעיל (דף לז:): צללן ופטרו הכל דריש מדכתיבי מכל אפי"ו למאן דלא דריש כל מכל דריש [אי ממין] אף ר"ע דריש [מכלן]: **היתר אאיסור**. חצי זית מכלן וחצי זית מפת ציחד דוקא: אפילו⁴ זבת אחר זה. וצלה שיהא צמוך כדי אכילת פרס:

כהנא אלא הא דתניא³ **מכל אשר יעשה שתא י"ל היתר מצטרף לאיסור לאיסור מבעיא א"ל היתר לאיסור בבת איתר לאיסור י"ל היתר מצטרף לאיסור לאיסור** זה ע"ז זה לר"ע השתא י"ל היתר מצטרף לאיסור לאיסור

הצאן כאחד וינהו דמינךן צריכי דאי כתב רחמנא גבי חטאת דהיתר מצטרף לאיסור נזיר לא חתי מייניה מעשה דזמירי כו': (ש) **לכבוד גבי נזיר וליום קדשים מיניה**. דהשתא לכל אסורין שבתורה כחמה ישעורין גמרי' מנזיר כדלמרי' צפ' גיד הנשה (מולין כס:): מה זרוע בשלה וכו' קדשים לא כ"ש אלס מדאדער כתב רחמנא חטאת ש"מ משום דהוי שני כחוצין הצאן כאחד לתרתי לשיני כדפרישית: א"ל היתר מצטרף לאיסור. כשנותנו צפיו צבת אחת אצל צוה אחר זה לא. אצל אסור לאיסור אפי' אכל חצי זית וצלנו וחזר ואכל חצי זית של אסור אחר הרי זה מצטרף: ורבי

אסרה תורה אלא קדירה בת יומא. שפיכל צה עכ"ס היום, אצל ציפל צה אמתול ככר הפיי צה טעמו צלית לילה ושוב כספולטו צבשולט אית אלס לפגם (ע"ז יו:). דלא פגמה פורתא. מעטס ככלי נפגמה הלעלעי. מדרבנן נשמע לר"ע. לרי יוחנן פריך דלמך לעיל ול אסורים שבתורה און היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר ואוקומנא כר"ע. מביי לר"ע שמעינן ליה דלמך באיסורי נזיר היתר מצטרף לאיסור ובשאר אסורי לא איירי מיד, ור' יוחנן אמאי לא אמר לדי היכי דלית ליה ליה באיסורי נזיר אית ליה נמי בשאר אסורי, הא ממאי דשמעינן ליה לרבנן צטעס כעיקר מנין למשמע מיה נמי דעמיה דר"ע בהיתר מצטרף לאיסור (שס). לאו אמרי רבנן כו'. וקא אמרי נמי הכי בשאר אסורי, לר"ע נמי דמפיק לה היתר מצטרף לאיסור איכא למימר נמי דלית ליה מכלן אהן דן לכל התורה כולה (שס). א"ל. כיון דמוקי ליה דר"ע להיתר מצטרף לאיסור לא מנין למימר מכלן אהן דן (שס). משום דהוה נזיר וחטאת כו'. דכיוצא אחריתי נמי ככתב רחמנא ושי כחוצין הצאן כו', אלא נצטרף דמוקי ליה לטעם כעיקר לא הוה שני כחוצין הצאן כאחד, כדמפרש לקמיה (שס מה). וכל שני כחוצין הצאן כאחד אין מלמדוין. מדלא כתיב אחד ונגמור כולוהו מיני (דקדוש כד). מדאדער כתיבי לצאן ולא ילפא מתכניה ש"מ דוקא הכי קאמר (פסחים מה:). כל אשר יבב בשרה. צשר חוצין או שלמים שזמן אפילוהו מרובה מחטאת ונגע בחטאת, יקדש. כגון התעלה שזמן מנהו (שס). יכול אפילוהו שלא בלע. הנוגעת בה ממנה קאמר רחמנא יקדש (שס). עד שיבולע בשרה. כגון התעלה שזמן זה טעם אלס ממש (ובחסין צצ:). להיות כמורה. הטועה בה וצלע ממנה (חולין צט:). שאם פסולה היא. אלס פסולה היתה המתעלה. כגון פיגול או פסול אחר, תיפסל. ק"ו זו שנלגה ממנה, ואם כשיריה. התעלה, תאכל כחומר שבה. מהיכל ליוגלע היתנה לאכול כחילה אלס כחומר שבה. כחומר התעלה שנלגה צה, לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה וליום ולילה אחד. שריי יס צה צ' מינן אחד תמור ואחד קל וכולה הולכת אחר התמור, אלמנא היתר מצטרף לאיסור (פסחים מה: וכע"ז חולין שס). ורבנן ילפא מתכניה ש"מ דוקא הכי קאמר (פסחים שס). נזירי מקדשים לא ילפינן. חוצין להחמיר לא נגמי מנין מקדשים, דעין קדשים להיות מוקדש (שס) וע"ז בגמ' גירסא אחרת, ורשי"י (שס). לימד על איסורי נזיר שהן מצטרפין. ומדייליתו לתרנסי וזון צמדל אכילה למד שמצטרפין (שס). השתא י"ל היתר מצטרף לאיסור. ל"ל דכתב רחמנא קרא להכי (שס).

מסורת הש"ס

פ"ו ע"ז סז: עה: ע"ש פסחים מד: ע"ש. ט. (ה) [דקדושין כו. וש"ס]. א. חולין כג. פסחים מה. וצחסי ז. ט. ד) [פסחים מה. ע"ש]. ט. [שבתות כו:]. א. ע"ן א"מ. א. ציל לאיסורי ע"י א"מ, ח) [וע"י מוסף פסחים מד: ד"ה אלס].

נוסחת הרבי"ן

אלס דרי עקיבא: אלס צכ"י כחוב כאלן גליון ר"ע אמר לך כו' ודפרכת נזיר חמיר אסוריה דלחורו צוג ומוצן ויש צו אסורים הנהיב קדשים נמי אית צבו אסורים הנהיב כגון פיגול ונזיר כחוב צפסחים כו': [ג] המבויס: [ד] להאי ורבנן מיפיק להו אלס ה"ג ורבנן מצרך קריבי כלומר רבנן כו': [ה] וקא אמרי ליה:

הגהות הרב"ח

א) גמ' אמר ליה הם נמי חידוש הוא: (ב) שם מכל אשר יעשה מגפן היין מהרצנים ועד זג לימד על מצטרף לאיסור מהטאת הסם נמי לנ"ט א [לפגם הוא דלמך ואצ"א לנותן טעם כעיקר אפי"ו לזכרי ליה דאי כתב רחמנא כו'. והכי פירושו ורבנן מיפיק להו לשאר אסורין שבתורה שיהא היתר מצטרף לאיסור מחטאת דמה מנינו בחטאת שהיתר מצטרף לאיסור כדלמרינן צבשרה שצלע הימנה וה"ה נמי לשאר אסורין שבתורה הסם נמי לצבי חטאת לנותן טעם לפגם הוא דלמך ואי אמרת אי משום ונותן טעם לפגם אז כבר שמעינן ליה מנצילה חדא צבמשול וחדא צחי דההוא דנצילה אשמעינן צמידי דמשול שאלס צישל צשר שחוטט צכלי שנתפצל צו צשר [נצילה] ונותן טעם צו הוא מותר דנותן טעם לפגם הוא ומותר א' ואשמעינן נמי צג' חטאת צבשר חטאת מצושלת (ב) וצבשר חי דלפילו נגע צבת שלמים שאינו מצושל צכלי שנתפצל צו חטאת (הוא) או צבשר חטאת מצושלת עלמה ונותנת צה טעם יקדש להיות כמורה ואיציניע אמינא אפילו היא דחטאת ליתן טעם כעיקר הוא דלמך ואי אמרת אלס כן הוה ליה צ' כחוצין הצאן כאחד ולא ילמוד מנה לשאר אסורין צ' שנתפצל הנהו מילךך קריבי ליה דאי כתב רחמנא גבי חטאת דנותן טעם כעיקר לא חתי נזיר מייניה משום דזמיר כו': ואית דלא גרסי להאי ד(ז) כלומר רבנן הוא דקמנדרי לר"ע דלמך נזיר חטאת הוה ליה צ' כחוצין הצאן כא' וזאמרי ליה הכך דדאי לאו צ' כחוצין

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רשי"י ד"ה כחוב וכו' לפגם הוא דלמך כו' ויתממ צה טעם יקדש. י"ב ע"י א"מ: [ב] תר"ח ה"ג ורבנן וכו' א"ז ק"ע דריש מכל. י"ב ע"י א"מ:

הגהות התוספות

1. צפ"א אף. 2. צ"ל אלו צבשר. 3. מ"ל מאכל ואחיו הכוללם כחומר שבה. 4. צ"ל דלפילו. 5. צפ"א אימא אפילו בוא"ז והכל דזכור אחד ע"ש שלפניו.

מוסף רש"י

מגינעוץ עבדי כוכבים. קדירה שפיכל צה הנכרי וכשחור שיבולע ומשול בה היא מנעלת צליתעה לתוך של ישראל. גיעול לשון מקדש ופולגו. והסודרה אסוריה צמנשה מדין (במדבר לז) כל דבר אשר יבב בשא, דהיינו יורות וקומקוטוסין על ויהוא צכן שממתיין אותן על האור (פסחים מה:). וגבי גירצילי עבדי אסור. דהאי נמי לפגם הוא דלמך צליתע מששתהה צדופט סל צל לילה אחת הופט טעמו ומתקלף, וכו' לא משבתת לאוכל שיהא נפלטת לתוכו (שס). לא

(ה) חולין צ"ל ורבנן משעת לטעם כעיקר הוא דלמך וחסאת להיתר מצטרף לאיסור וכו' צפסחים מה: